

af Bygning af nye Jernbaner, Havneanlæg m. m., hvorved der kan skaffes Arbejde til mange.

Der kan heller ikke være Tvivl om, at der kunde gøres et betydeligt Arbejde i Henseende til Mergling af kalkfattig Jord, i særlig Grad ovre i Jylland, og i Henseende til Dræning af de sure Jorder.

Men dette er alt sammen Arbejder, som er af samfundsgavnlig Betydning, og de Folk, der skal udføre disse Arbejder, bør have en saadan Betaling derfor, at de kan gøre Arbejdet med Glæde. De arbejdsløse er jo ikke Skyld i Arbejdsløsheden, jeg synes derfor ikke, at Samfundet har Ret til, om jeg saa maa sige, at hævne sig paa disse Mennesker ved at forlange, at de skal arbejde for en ringere Betaling end de, der har været saa heldige at blive ved deres Arbejde.

Endvidere vil jeg sige, at jeg synes, Lovforslaget alt for stærkt tenderer i Retning af at lægge Byrderne ved Arbejdsløsheden over paa Arbejderne. Jeg finder ikke, det er en retfærdig Ordning, at Arbejderne i saa høj Grad, som Lovforslaget bestemmer, skal bære Udgifterne ved Arbejdsløshedsunderstøttelsen. Der kan være Arbejdere, som kan bære de Udgifter, der paalægges dem i Henseende til Kontingenter til Arbejdsløsheds-kasser, Sygekasser m. m., men der er Familier, som ikke kan det uden et meget stort Afsavn af de mest nødvendige Ting. For øvrigt mener jeg ogsaa, de foreslaaede Bestemmelser vil kunne komme til at virke uretfærdigt overfor Arbejdsgiverne. Man tænke sig f. Eks. en Arbejdsgiver i en Virksomhed, som har hundrede Arbejdere. Han skal betale 10 Kr. for hver, men det kan jo være, at hans Virksomhed gaar overordentlig slet, og at det er vanskeligt at holde den oppe. Man kunde i saa Fald sige, at det er urimeligt, at man paalægger en saadan Virksomhed at udrede 10 Kr. aarlig pr. Mand. Paa den anden Side kan der være en anden Virksomhed, der gaar særdeles godt og giver et meget stort Udbytte; man kan sige, at det er urimeligt, at denne Virksomhed, som gaar saa ganske udmærket og giver det meget store Udbytte, kun skal give 10 Kr. pr. Arbejder, naar den anden Virksomhed, som gaar saa slet og intet Udbytte giver, skal betale det samme.

Forslaget er særlig ugunstigt for Købstæderne; men det er ikke første Gang, man vedtager et Lovforslag, som i særlig Grad lægger Byrderne over paa Købstæderne. Der maa fra Købstadrepræsentan-

ternes Side protesteres paa det skarpeste imod, at man fortsætter med i særlig Grad at vælte Byrderne over paa Købstæderne. Naar Arbejdsløsheden er størst i Købstæderne, er Grunden vel ogsaa den, at Købstæderne under Krisen saa at sige er de eneste Kommuner, der har gjort noget for at iværksætte Arbejder og skaffe Boliger til de Arbejdere, som der ikke kunde skaffes Boliger til paa anden Maade. Det kunde være interessant ad statistisk Vej at faa oplyst, hvor meget Købstæderne siden Krigens Udbrud har ofret paa at sætte Arbejder i Gang og skaffe Boliger til Arbejderne. Landkommunerne derimod har søgt at skubbe den Pligt fra sig, som de har i Henhold til Fattiglovens § 66, nemlig Pligten til at skaffe Lejligheder til dem, som ikke selv kan skaffe sig dem.

I denne Forbindelse vil jeg nævne en Mærkelighed ved den Lov, der vedtoges sidste Efteraar om den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse, som kunde ydes gennem Hjelpekasserne. Ifølge Reglerne i denne Lov skulde de større Købstæder yde Understøttelse, hvorimod de mindre Købstæder og Landkommunerne stod fuldkommen frit med Hensyn til, hvorledes de vilde anvende Loven. Forholdet er vistnok blevet det, at Købstæderne, navnlig de store Købstæder, har anvendt Loven i fuld Udstrækning, hvorimod der kun er givet meget lidt Understøttelse til de arbejdsløse rundt omkring i Landkommunerne; og i enkelte Landkommuner, maa-ske i mange, har man fuldkommen afvist at give Understøttelse til de arbejdsløse. Det vilde have sin Interesse at faa oplyst, hvor meget Købstæderne og hvor meget Landkommunerne har udredet i Arbejdsløshedsunderstøttelse i det sidste Aar.

Jeg finder, at den Omstændighed, at Købstæderne har paalagt sig selv saa store Byrder for at iværksætte Arbejder og for at understøtte de arbejdsløse, kun i ringe Grad berettiger til, hvad man søger at gøre gennem dette Forslag, i særlig Grad at vælte Byrderne over paa Købstæderne. Der var en Tendens i samme Retning i Invalideloven, og der var en Tendens i samme Retning ogsaa i den sidste Efteraar vedtagne Lov om ekstraordinær Understøttelse til de arbejdsløse. Der var fra Socialdemokraternes Side stillet Forslag om, at Kommunerne kun skulde udrede en Fjerdedel, men det vilde Regeringen ikke være med til, antagelig væsentlig for at skaane Landboerne. Jeg finder ingen Grund til i særlig Grad at vælte Byrderne over paa Købstæderne deri, at